

Aktualizovanou Příručku pro nastávající rodiče vydáváme u příležitosti Mezinárodního dne rodiny

15.5.2024 - | Česká správa sociálního zabezpečení

Mateřská, nebo rodičovská?

Prvním překvapením je často zjištění, že se jedná o dvě odlišné dávky, které vyplácejí různé instituce. Peněžitou pomoc v mateřství (známou jako „mateřská“), otcovskou a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství vyplácí Česká správa sociálního zabezpečení, protože nárok na tyto dávky vzniká z nemocenského pojištění. Rodičovský příspěvek je dávkou státní sociální podpory, kterou vyplácí Úřad práce ČR.

„Pomocí společné příručky pro rodiče chceme předcházet nedorozuměním, jelikož lidé občas nevidí rozdíl mezi rodičovským příspěvkem a peněžitou pomocí v mateřství. Je pro nás důležité jednoduše a na jednom místě vysvětlit, jak mohou rodiče malých dětí získat tuto finanční podporu v době, kdy se nemohou věnovat práci a veškerou svou energii soustředí právě na své děti,“ říká ústřední ředitel ČSSZ František Boháček.

Mateřská

Peněžitá pomoc v mateřství neboli „mateřská“ nahrazuje ženě příjem, o který přichází v době, kdy nemůže pracovat z důvodu pokročilého stadia těhotenství a následné péče o narozené dítě po stanovenou dobu po porodu. Maminka, která dítě porodila, má nárok na mateřskou po dobu 28 týdnů, nebo v případě dvojčat a vícčrat po dobu 37 týdnů. Nárok na mateřskou ovšem může vzniknout za určitých podmínek také ženám nebo mužům (po dobu 22 týdnů), kteří převzali dítě do péče na základě rozhodnutí soudu, nebo když žena o dítě například z důvodu nemoci pečovat nemůže.

Otcovská

Dávka otcovské poporodní péče neboli „otcovská“ je určena mužům, kteří chtějí pomáhat s péčí o svého potomka v období prvních 6 týdnů po jeho narození. Stejnou možnost mají rodiče, kteří převzali do péče dítě ve věku do 7 let (období 6 týdnů pro nástup se pak počítá nikoli ode dne porodu, ale ode dne převzetí do péče). Otcovská byla zavedena, aby podpořila utváření vztahu dítěte k otci, posílila vazbu mezi dítětem a oběma rodiči v prvních týdnech jeho života a také umožnila péči o matku dítěte v období tzv. šestinedělí, a to po dobu 2 týdnů. V případě svěření do péče mohou o otcovskou výjimečně žádat i ženy.

Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství

Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství je určen pouze ženám zaměstnankyním, které musel zaměstnavatel z důvodu těhotenství či mateřství dočasně převést na jinou práci. Účelem dávky je těmto ženám částečně dorovnat příjem, který poklesl bez jejich zavinění anebo bez vlivu sníženého úvazku.

Rodičovský příspěvek

Rodičovský příspěvek je měsíční opakovaná dávka určená rodiči pečujícímu osobně, celodenně a

řádně o dítě, které je nejmladší v rodině. Rodič pobírající rodičovský příspěvek může pracovat a zvyšovat tak příjem rodiny, který není pro nárok na dávku nijak omezen. Od 1. 1. 2024 ho vyplácí Úřad práce ČR až do 3 let věku dítěte nebo do vyčerpání celkové částky 350 000 Kč, v případě dvojčat a vícčat do částky 525 000 Kč. Pro děti narozené do 31. 12. 2023 může být dávka vyplácena až do 4 let věku dítěte nebo do vyčerpání celkové částky 300 000 Kč, v případě dvojčat a vícčat do částky 450 000 Kč.

Podrobnosti a mnoho dalších informací najdete v příručce, která je k dispozici na webu ČSSZ *Příručka pro nastávající rodiče* i na webu Úřadu práce ČR *Příručka pro nastávající rodiče*.

https://www.cssz.cz/web/cz/uvod/-/asset_publisher/GQ48v1KeNe0J/content/id/2709231